

Dreigend tekort aan paardenplacenta's

C.N.M. Renckens

Tot voor kort was het noemen van de 'nageboorte van het paard' een soort geheimtaal waaraan beschaafde mensen c.q. liefhebbers van *Het Bureau* van Voskuil elkaar herkenden. Maarten Koning, alter ego van de schrijver, gaat als volkskundige vaak de boer op en ondervraagt de veelal hoogbejaarde en in dialect sprekende streekbewoners over hun oude gewoonten en gebruiken. Zo werd wereldkundig dat de nageboorte van het paard in bepaalde delen van Twente in een boom wordt opgehangen. Voskuil vroeg zich heel vaak af wat de zin was van het verzamelen van deze kennis en voelde zich schuldig over het door hem zo gemakkelijk verdiende salaris, dat veel hoger was dan dat van de hardwerkende boeren op ons platteland.

Iemand anders die ook gemakkelijk geld verdient aan paardenplacenta's is de Servische wonderdokteres Marijana Kovacovic. Zij kwam vorig jaar in het nieuws nadat enkele profvoetballers van Servische herkomst zich door haar voor hun blessures hadden laten behandelen. Omdat zij haar behandelmethode niet heeft gepubliceerd, is de buitenwacht afhankelijk van de beschrijving die voetballers als Pantelic van Ajax en Lazovic (ex-PSV) ons geven. Het gaat om het diep inwrijven van placentacrème, ondersteund door op de huid geplaatste elektroden. Robin van Persie, die in 2009 in een vriendschappelijke voetbalwedstrijd van het Nederlands elftal een zeer gecompliceerde enkelblessure opliep, reisde ook af naar Servië, maar moest zich niet lang daarna toch laten opereren.

Robin van Persie, Une de Mai?

Op 21 november meldde het *Nederlands Dagblad* (ND) dat er zich, voor zover bekend, nog geen spelers uit de vaderlandse competitie 'placentueus' hadden laten behandelen, maar begin april 2010 meldde een sportwebsite dat Andre Ooijer van PSV zich ook door Kovacovic had laten behandelen, eerst ergens in Bulgarije, later in Nederland. De therapie kost € 5.000,- per kuur. De website van Kovacovic telt ondertussen de namen van meer dan 100 profvoetballers die haar hulp hebben ingeroepen. Zij heeft inmiddels problemen met de Servische fiscus.

VOOR

Voorstanders van de bizarre therapie zijn er wel degelijk. Het ND: 'Een geweldig product', noemt Robert Trossèl van het Preventief Medisch Centrum Rotterdam de placenta. 'De placenta zit vol met stamcellen, enzymen en eiwitten. Die zorgen voor een snellere wondgenezing.' In Engeland gaf Lynnea Shrief, verbonden aan *Koala Therapies*, commentaar op de reacties van critici. Zij verwachtte veel van de placentatherapie en vreesde geen nadelige reacties. 'The placenta contains over 128 rich growth factors which help with cell mitosis or cell division within the skin and would promote healing and halve hea-

ling time,' aldus verklaarde Shrief tegenover Sky Sports News. 'The placenta also contains many other nutrients and vitamins all needed for health and recovery and I believe it's an excellent treatment [for Van Persie] to receive.'

Edwin Goedhart, clubarts bij Ajax, wijst op de groeiende belangstelling van de media voor topsport. Hierdoor worden zaken die er eerst niet toe deden nu veel meer uitgelicht. Alternatieve genezers worden ook onder de 'gewone' bevolking regelmatig bezocht, dat is niets nieuws. Maar zodra het in de topsport gebeurt, is het ineens heel bijzonder, zo zegt hij. Goedhart gedooft, tot op zekere hoogte, de keuze van zijn spelers voor alternatieve therapieën zoals het bezoeken van magnetiseurs of gebedsgenezers. 'Het gaat erom dat de jongens erin geloven, niet wat ik ervan vind. Als zij zich er goed bij voelen en het bijt niet met de ingestelde reguliere therapie, is het voor mij geen probleem. Ik zal het als clubarts echter niet direct initiëren.'

TEGENSTANDERS

Ook uit het *ND*-artikel: 'Grappenmakerij', oordeelt orthopedisch chirurg Ad Diepstraten van het Erasmus MC. 'Een sneller herstel dan verwacht betekent dat de oorspronkelijke blessure minder ernstig was dan gedacht.' Van de placenta zou geen helende werking uitgaan. 'Sportgeneeskunde is omgeven door magie. Inwrijven met een pakje boter kan net zo'n spectaculaire genezing geven.'

Edzard Ernst was tegenover *Sky Sports News* uitgesproken negatief: 'However, Professor Edzard Ernst of Peninsula Medical School at the University of Exeter believes the procedure – which involves massaging liquid from a horse's placenta into the affected area – could have serious repercussions for Van Persie's health. "It could cause serious adverse effects, allergic reactions including anaphylactic shock, of which you can die," he told Sky Sports News. "I don't know of any data that it would help sports people or any other people. The method was very popular in Germany where a lot of rich people want to rejuvenate their bodies with that method." "Apart from a beneficial effect on the bank account of the producer, I'm not aware of any other beneficial effect for the patient." "Opinions don't lead us any further in health care. We need data." Professor Ernst also dis-

puted theories that consuming the placenta could benefit your health. "I wouldn't even call it a treatment. It's utterly disgusting and useless," he said.'

OPEN MIND

De KNVB bemoeit zich nog niet met de placenta-behandeling. Vanwege de aanwezige oestrogenen in de placenta kan het zijn dat het middel op de dopinglijst komt. Tot nu toe ziet de voetbalbond geen reden de spelers te controleren. 'We wachten eerst op officiële informatie. De werking is nog niet wetenschappelijk onderzocht', zegt woordvoester Marloes van der Laan na overleg met de bondsarts. De samenwerking met het UMC Utrecht biedt in de toekomst wellicht mogelijkheden tot experimenten. Aldus het *ND*. De Britse topclub Liverpool heeft Kovacevic al een positie aangeboden in de medische staf van hun club, maar dat heeft de Servische vooralsnog afgewezen. De directie van de sportrubriek *HNS* van *De Volkskrant* maakt zich ook ernstig zorgen over de gerezen situatie en beschreef op 27 maart 2010, nog maar een paar weken na alarmerende berichtgeving in *HNS* over topsporters die – in navolging van Bos en Eurlings – voor hun gezin gingen kiezen, de toestand als volgt:

Tekort paardenplacenta's gevreesd

In paardenkringen is met grote zorg gereageerd op het toenemende gebruik van paardenplacenta's bij de behandeling van sportblessures. Vooral onder voetballers is de vraag naar paardenplacenta's explosief toegenomen.

Naast Robin van Persie zijn ook Ooijer, Manolev, Engelaar, Lazovic en Pantelic inmiddels aan de paardenplacenta. Volgens bronnen dreigt een tekort aan paardenplacenta's. Ook de vraag naar placenta's van beroemde paarden groeit. 'Zo'n David Beckham neemt geen genoegen met de placenta van het paard van de schillendoer', aldus een bron. 'Die wil per se de placenta van een Derbywinnaar of van een beroemd televisiepaard als Black Beauty.' Ook in Nederland worden in het grijze circuit hoge bedragen betaald voor placenta's van toppaarden als Okidoki, Sapperdeflap, Toereledoki, Katapult S. en Snelle Jelle.

Een bron: 'Die voetballers fokken elkaar op. Jongens rijden in een Ferrari, hebben een foto-

model en een Italiaanse speedboot. Die willen elkaar ook de loef afsteken met een paardenplacenta. Je ziet het nu ook gebeuren dat er valse placenta's in omloop zijn. Is het zogenaamd een placenta van Totilas. Terwijl een beetje kenner weet dat Totilas een hengst is.'

Experimenten met andere placenta's nemen hand over hand toe. Zwemmers laten zich behandelen met de dolfijnenplacenta's en volgens

insiders zijn verschillende marathonschaatsers op zoek naar ijsberenplacenta's. Johan Crujff ziet weinig in de paardenplacenta. 'Je ken van een ezelpacenta nou een keer geen renpaardplacenta maken. Ik ben trouwens ook niet zo'n vleeseter. Paardenbiefstukkie oké, maar verder geen Poolse mayonaise.'

Hieraan hebben wij natuurlijk niets toe te voegen. ■

Reacties op 'Domheid Kampenaren herbevestigd'

Onze berichtgeving over de domheid (en halsstarrigheid) der Kampenaren in het vorige nummer heeft uit diverse delen van ons land reacties opgeleverd. Ons lid Gebhard, biochemicus en vroeger wetenschappelijk medewerker van de Leidse universiteit, is inmiddels wel overtuigd van de superioriteit der Kampenaren op het gebied der domheid, maar had altijd gedacht dat – ondanks of dankzij de woonachtigheid van de Leidse universiteitsleiding te Leiden – het gemiddelde IQ van de Leidenaren het laagste van Nederland was.

Interessant en toch tamelijk schokkend was een bericht vanuit Heemstede waarin de heer Schut, meelezend echtgenoot van een VtdK-lid, ons meedeelde dat er in Haarlem in 1995 een

Wondersmeersel

weg vernoemd is naar Claes Tilly, de kwakzalver-alechemist die in 1695 de beruchte Haarlemmer Olie op de markt bracht.

Het spul is ook nog altijd verkrijgbaar bij de drogist Van der Pigge, nota bene een erkend hofleverancier. De Claes Tillyweg bevindt zich op een industriegebied aan de rand van Haarlem.

In de stad zelf zijn ook nog op verschillende plaatsen sporen van het oude familiebedrijf te vinden die verwijzen naar de ouderdom van het kwakzalversmiddel dat in het Maandblad tegen de Kwakzalverij van 1881 reeds werd afgekraakt. Het bestuur roept de Haarlemse VtdK-leden de casus aan de orde te stellen bij hun gemeentelijke politici: deze schandvlek moet verwijderd worden!

